

Maxit Leca Rælingen
Årnesvegen
2008 Fjerdingby

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 27. mars 2009
Vår ref.: 2006/51-
Deres ref.: Knut Vaage
Saksbehandler: George Nicholas Nelson, tlf: 22 57 34 40

Vedtak om tildeling av klimakvoter til Maxit Leca Rælingen

Statens forurensningstilsyn har i medhold av klimakvoteloven besluttet å tildele Maxit Leca Rælingen 254 590 kvoter for perioden 2008 til 2012, noe som utgjør 50 918 kvoter per år. Den årlige utdelingen gjøres betinget av at virksomheten ikke er nedlagt og at den har tillatelse etter forurensningsloven § 11 andre ledd. Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet. Virksomheten skal betale et gebyr for utdelingen av kvoter for 2008 og 2009 på kr 57 028,16.

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til deres søknader av 5. oktober 2007 og 4. mars 2009 om tildeling av vederlagsfrie kvoter for perioden 2008 til 2012. Vi viser også til øvrig korrespondanse i saken.

Sakens bakgrunn

Maxit Leca Rælingen, heretter betegnet Maxit, produserer lettklinker basert på ekspandert leire. Produksjonen foregår kontinuerlig i to produksjonslinjer, ovnslinje 1 og 2, ved fabrikkbygget på Årnestangen. Maxit har utslipp av CO₂ i forbindelse med produksjon av lettklinker og fra forbrenning av energivarer i samband med denne. Produksjonskapasiteten er ca. 440 tonn lettklinker pr. døgn. Bedriftens virksomhet faller inn under klimakvoteforskriften § 1-1 bokstav h). Bedriftens utslipp av CO₂ er derfor kvotepliktige.

Reglene for vederlagsfri tildeling av klimakvoter fremgår av lov av 17. desember 2004 nr 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) §§ 7 og 8. Tildelingsreglene i loven ble endret 27. februar 2009, på bakgrunn av innvendinger fra EFTAs overvåkingsorgan (ESA) mot de opprinnelige norske tildelingsreglene. Hovedregelen er at kvoter tildeles på grunnlag av historiske utslippstall i basisårene 1998-2001, jfr klimakvoteloven § 8 annet ledd. I henhold til de endrede tildelingsreglene kan det imidlertid tildeles kvoter på grunnlag av vesentlig økning i utslippene etter basisårene, men innen 28. mars 2008. Forutsetningen for dette er at økningen er skjedd som en følge

av vesentlige endringer i virksomhetens art eller omfang, jfr klimakvoteloven § 8 sjuende ledd.

En forutsetning for å få tildelt vederlagsfrie kvoter er at bedriften har tillatelse til kvotepliktige utslipp etter forurensningsloven § 11 andre ledd, jf klimakvoteloven § 8 siste ledd. Bedriften har særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp datert 15. mars 2005, endret 21. januar 2008.

Bedriftens søknad

Bedriften søker om tildeling av vederlagsfrie kvoter basert på den kvotepliktige virksomheten beskrevet ovenfor.

Søknaden fra Maxit tar utgangspunkt i gjennomsnittlig utslipp av CO₂ etter at en vesentlig utvidelse av virksomhetens lettklinkerproduksjon ble gjennomført i 2005. I 2004 ble det besluttet å nedlegge lettklinkerproduksjonen ved virksomhetens søsterfabrikk i Borge, og flytte produksjonsvolumene til fabrikk i Rælingen. I forbindelse med flyttingen ble det investert betydlige midler i rehabilitering av ovnslinje 1 som ikke hadde vært i bruk siden 1992. Det ble også bygget nytt leirlager og forbehandlingsanlegg for leire samt at selve ovnslinjen og tilførende utstyr ble oppgradert til å imøtekomme dagens standarder. I tillegg ble det bygd nye røykgassanlegg for begge ovnslinjene. Den rehabiliterte produksjonslinjen ble satt i drift i september 2005 og har en produksjonskapasitet på 300 000 m³ lettklinker/år.

Det opplyses at det gjennomsnittlige CO₂-utslippet i basisperioden (1998 – 2001) var 31 433 tonn/år. Det gjennomsnittlige CO₂-utslippet for årene etter at utvidelsen fant sted, det vil si for årene 2006 og 2007, var 57 889,7 tonn/år. Dette er en prosentvis økning på 84,2 prosent.

På grunnlag av CO₂-utslippene for årene etter at utvidelsen fant sted, søker bedriften om 254 590 kvoter for perioden 2008 til 2012. Dette tilsvarer 50 918 kvoter per år i perioden 2008 til 2012.

SFTs vurdering

Reglene om vederlagsfri tildeling av klimakvoter fremgår av klimakvoteloven §§ 7 og 8. Hvilke tildelingsregler som skal anvendes for den enkelte virksomhet avhenger av når virksomheten ble igangsatt, eventuelt når virksomheten hadde en vesentlig endring som får betydning for tildelingen.

Dersom det foreligger en vesentlig utslippsøkning som følge av vesentlig endring av virksomhetens art eller omfang etter basisårene 1998 til 2001, og endringen har funnet sted mellom 1. januar 2002 og 31. desember 2006, skal tildeling av vederlagsfrie kvoter foretas på bakgrunn av historiske utslippstall i de årene virksomheten har vært i drift etter utvidelsen fant sted, jfr klimakvoteloven § 8 sjuende ledd.

I følge bedriften ble den oppgraderte ovnslinje 1 startet opp i september 2005, og første hele år med full produksjon ved denne linjen var i 2006. Da fabrikken i Borge ble nedlagt i 2004, ble ca. 67 prosent av denne fabrikkens produksjonskapasitet overført til fabrikken i Rælingen gjennom omfattende rehabilitering og opprustning av ovnslinje 1. Produksjonskapasiteten ved Maxits fabrikk i Rælingen økte betydelig som følge av oppstart av ovnslinje 1 i 2005. Det gjennomsnittlige årlige CO₂-utslippet i årene etter at produksjonen ved ovnslinje 1 ble startet opp, har økt med 88,5 prosent i forhold til det gjennomsnittlige årlige utslippet i basisperioden.

På bakgrunn av ovennevnte beskrivelse av virksomhetens utvidelse er det SFTs vurdering at det har skjedd en vesentlig og vedvarende utslippsøkning ved Maxit sin fabrikk i Rælingen, og at denne utslippsøkningen skyldes en vesentlig endring av virksomhetens omfang. SFT legger utslippene etter utvidelsen i 2005, dvs. utslippene i 2006 og 2007, til grunn for beregning av vederlagsfrie kvoter for perioden 2008-2012.

Fremskaffelse av aktivitetsdata og faktorer

Ved vurderingen av bedriftens utslipp i basisårene som danner grunnlag for tildelingen, legger SFT vekt på metoder for beregning og måling av utslipp gitt i klimakvoteforskriften. Som hovedregel skal samme beregnings- og målemetodikk benyttes for de relevante basisårene som for perioden 2008 til 2012.

Maxit hadde i perioden 1998 - 2007 utslipp av CO₂ fra produksjon av lettklinker. Fra ovnslinje 2 hadde bedriften CO₂-utslipp under hele perioden, og fra ovnslinje 1 hadde bedriften CO₂-utslipp fra september 2005 til 2007. Utslippene stammet fra følgende kilder:

- forbrenning av steinkull, fyringsolje og spillolje som brensel og reduksjonsadditiv i produksjonsprosessen
- forbrenning av diesel som brensel ved opp- og nedkjøring av ovnslinjen
- bruk av dolomitt (CaCO₃MgCO₃) som reduksjonsadditiv i produksjonsprosessen
- bruk av råleire som råvare for produksjon av lettklinker

Aktivitetsdata og faktorer – utslipp fra energiproduksjon

Årlige CO₂-utslipp fra forbrenning av steinkull, fyringsolje, spillolje og diesel er beregnet ut fra ligning (1) i vedlegg 2 til klimakvoteforskriften:

$$\text{CO}_2\text{-utslipp} = \text{Aktivitetsdata} * \text{utslippsfaktor} * \text{oksidasjonsfaktor}$$

Aktivitetsdata er mengde energivarer oppgitt i tonn. De årlige dataene er bestemt ut fra fakturert mengde fra uavhengige leverandører, korrigert for endringer i lagerbeholdning ved kalenderårets start og slutt. Det er lagt til grunn standard utslippsfaktor som angitt i klimakvoteforskriftens vedlegg 1 for alle fire kildestrømmene.

Det er antatt fullstendig omsetning av steinkull, fyringsolje og spillolje både ved bruk som energikilde og som reduksjonsadditiver i prosessen. Det er derfor brukt 1 som standard oksidasjonsfaktor ved beregning av utslipp fra forbrenning av steinkull, fyringsolje, spillolje samt diesel, jf. klimakvoteforskriftens vedlegg 2.A.

Aktivitetsdata og faktorer - prosessutslipp:

Årlige CO₂-utslipp fra forbrenning av råleire og bruk av dolomitt som tilsatsmateriale i prosessen er beregnet ut fra ligning (20) i vedlegg 2 til klimavoteforskriften:

$$\text{CO}_2\text{-utslipp} = \text{Aktivitetsdata} * \text{utslippsfaktor} * \text{omregningsfaktor}$$

Aktivitetsdata er mengde dolomitt og tørr råleire oppgitt i tonn. Årlig forbrukt mengde dolomitt er bestemt ut fra fakturert mengde fra uavhengig leverandør korrigert for endring i lagerbeholdning ved kalenderårets start og slutt. Årlig forbrukt mengde tørr råleire er bestemt ut fra egen brovekt ved Maxit.

For dolomitt er det er lagt til grunn standard utslippsfaktor som angitt i klimavoteforskriftens vedlegg 1. Det er forutsatt at all dolomitt omdannes til dolime og CO₂ i produksjonsprosessen og omregningsfaktoren er følgelig satt til standard faktor på 1.

Ved beregning av CO₂-utslipp fra råleire er det tatt utgangspunkt i totalt karboninnhold i råleiren. Bedriften oppgir at standard utslippsfaktor på 0,0879 tonn CO₂/tonn tørr leire ikke er representativ for den råleiren Maxit brukte i perioden 1998 – 2007. I basisperioden (1998- 2001) ble det foretatt enkeltanalyser for totalt karboninnhold i råleiren som viser et svært lavt innhold av Ca- og Mg-karbonat i leiren. Det ble ikke foretatt tilsvarende analyser i årene 2002 – 2007. I henhold til bedriftens særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp skal bedriften analysere råleirens karboninnhold minimum 2 ganger pr. år fra og med 2008.

For basisperioden er det benyttet gjennomsnittlig karboninnhold fremskaffet ved analyser som grunnlag for beregning av den årlige utslippsfaktoren. Utslippsfaktoren for råleiren er fremskaffet ved følgende formel:

$$\text{Utslippsfaktor (tonn CO}_2\text{/tonn råleire)} = 3,667 \text{ (tonn CO}_2\text{/tonn C)} * \text{karboninnhold (tonn C/tonn råleire)}$$

Maxit benyttet samme leirefelt i perioden 1998 - 2007. I november 2007 skiftet bedriften til et nytt felt. Siden det ikke foreligger analyser for totalt karboninnhold i råleiren i årene 2002 - 2007, har SFT valgt å bruke et gjennomsnitt av de årlige verdiene for karboninnhold i basisperioden som grunnlag for beregning av utslippsfaktor for årene 2002 – 2007.

Beregning av utslipp

I tabellen nedenfor er virksomhetens kvotepliktige CO₂-utslipp i basisårene 1998 til 2001 anført:

År	CO ₂ -utslipp (tonn)	Gjennomsnittlig utslipp 1998-2001 i tonn
1998	32 107	31 433
1999	27 801	
2000	31 960	
2001	33 866	

Tabellene nedenfor viser aktivitetsdata, utslippsfaktorer og utslippstall for årene etter utvidelsen, det vil si for årene 2006 og 2007. Utslippene er fordelt på de samme kildestrømmer som er angitt i bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. Det er lagt til grunn en standard oksidasjonsfaktor på 1 i alle utregningene.

2006			
Type aktivitetsdata	Mengde aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn)	Utslipp av CO ₂ (tonn)
Steinkull	10 642	2,52	26 817,8
Spillolje	8 730	3,20	27 936,0
Dolomitt	5 789	0,477	2 761,4
Lett fyringsolje	71,8	3,17	227,6
Diesel	26,5	3,17	84,0
Råleire	259 419	$3,667 * 1,35 * 10^{-3}$	1 284,2
CO₂-utslipp			59 111,1
- fra energiproduksjon			55 065,4
- fra prosess			4 045,6

2007			
Type aktivitetsdata	Mengde aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn)	Utslipp av CO ₂ (tonn)
Steinkull	10 769	2,52	27 137,9
Spillolje	7 750	3,20	24 800,0
Dolomitt	6 648	0,477	3 171,1
Lett fyringsolje	66,3	3,17	210,2
Diesel	14,3	3,17	45,3
Tørr råleire	263 374	$3,667 * 1,35 * 10^{-3}$	1 303,8
CO₂-utslipp			56 668,3
- fra energiproduksjon			52 193,4
- fra prosess			4 474,9

Tildelingsgrunnlag

SFT finner å kunne legge ovennevnte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av utslipp i perioden 2006 til 2007. Bedriften har med dette hatt et utslipp på 115 779,3 tonn CO₂ i perioden 2006 til 2007. Dette gir et gjennomsnittlig utslipp på 57 889,7 tonn CO₂ per år.

Det følger av klimakvoteloven § 8 sjuende ledd at de kvotepliktige landbaserte virksomhetene skal tildeles vederlagsfrie kvoter tilsvarende 100 prosent av sine prosessutslipp og 87 prosent av sine utslipp fra energiproduksjon. En kvote gir rett til utslipp av ett tonn CO₂. Dette gir følgende beregning av tildelte vederlagsfrie kvoter for perioden 2008 til 2012:

	Utslipp fra energiproduksjon	Utslipp fra prosess	Totalt
Gjennomsnittlig årlig CO ₂ -utslipp i perioden 2006 til 2007	53 629,4 tonn	4 260,3 tonn	57 889,7 tonn
Tildelingsandel	87 %	100 %	
Tildelt kvotemengde per år i perioden 2008 til 2012	46 658 kvoter	4 260 kvoter	50 918 kvoter
Tildelt kvotemengde for perioden 2008 til 2012	233 290 kvoter	21 300 kvoter	254 590 kvoter

Dersom virksomheten endrer metode for beregning og måling av kvotepliktige utslipp i perioden 2008 til 2012, vil dette ikke medføre at tildelt kvotemengde endres.

Konklusjon

SFT tildeler med dette Maxit 254 590 kvoter for perioden 2008 til 2012. Dette innebærer en årlig utdeling av 50 918 kvoter.

Den årlige utdelingen gjøres betinget av at den kvotepliktige virksomheten ikke er nedlagt og at den har tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. klimakvoteloven § 8 siste ledd.

SFT gjør for øvrig oppmerksom på plikten til å gi melding til SFT dersom virksomheten forventer å ha eller har hatt lengre driftsstans eller er besluttet nedlagt, jf klimakvoteloven § 10.

Utdeling av kvoter og orientering om gebyr

Kvotene for 2008 vil, i tillegg til kvotene for 2009, bli utdelt i månedsskiftet mars/april 2009. Kvotene vil bli utdelt på bedriftens konto i kvoteregisteret.

Det gjøres oppmerksom på krav om gebyr for utdeling av kvoter. I henhold til klimakvoteforskriften § 5-1 skal det betales et gebyr på 56 øre pr. kvote til statskassen. Bedriften skal betale et gebyr på kr 57 028,16 for kvoter for 2008 og 2009.

Faktura vil bli ettersendt.

Klage

Vedtaket om tildeling av kvoter kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. SFT eller Miljøverndepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til SFT. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

George Nicholas Nelson
senioringeniør

Kopi til

*Rælingen kommune, Postboks 100, 2025 Fjerdingby
Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernadv., Postboks 8111 Dep, 0032*